

Wyrok z dnia 27 kwietnia 2005 r.

II UK 27/05

Ponowne ustalenie na wniosek emeryta wysokości świadczenia przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas okresów składkowych lub nieskładkowych polega na tym, że kwotę przysługującego mu świadczenia zwiększa się, doliczając do kwoty otrzymywanej dotychczas emerytury stosowny procent podstawy wymiaru ustalonej w wyniku waloryzacji, odpowiednio za każdy rok, okresów składkowych lub nieskładkowych (art. 112 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Beata Gudowska, Andrzej Wasilewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2005 r. sprawy z wniosku Stanisławy G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o wysokość emerytury, na skutek kasacji wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2004 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 2 marca 2004 r. [...] oddalił apelację wnioskodawczynie - Stanisławy G. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 6 stycznia 2003 r. oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w W. z dnia 15 października 1999 r. w sprawie przeliczenia emerytury wnioskodawczynie, w którym żądała ona doliczenia dodatkowego okresu ubezpieczenia jako składkowego, stwierdzenia ogółem jako udowodniony dla obliczenia przysługującej jej emerytury okresu 38 lat i 4 miesięcy, zakwestionowała

wszystkie wydane uprzednio decyzje emerytalne w jej sprawie, poczynawszy od decyzji z dnia 4 sierpnia 1988 r., oraz żądała obliczenia należnej jej emerytury poczynawszy od 1990 r. wedle wskaźnika 250%. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Apelacyjny stwierdził, że: po pierwsze - bezsporne jest w sprawie to, że wnioskodawczyni „prawo do emerytury nauczycielskiej nabyła od dnia 30 sierpnia 1988 r. i świadczenie to wobec kontynuowania zatrudnienia było zawieszane. W sierpniu 1990 r. złożyła wniosek o przeliczenie wysokości emerytury poprzez ponowne ustalenie jej podstawy wymiaru w oparciu o zarobki uzyskiwane od III kwartału 1989 r. do II kwartału 1990 r. Na podstawie złożonego zaświadczenia z zakładu pracy emerytura została przeliczona i podjęto jej wypłatę.”; po drugie - pierwsze odwołanie wnioskodawczyni do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie, dotyczące decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 5 grudnia 1995 r., zostało oddalone wyrokiem z dnia 10 czerwca 1996 r., który następnie został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 10 października 1996 r. [...]; podobnie, odwołanie wnioskodawczyni od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 25 czerwca 1997 r. zostało oddalone wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Warszawie z dnia 15 stycznia 1998 r., który następnie został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 sierpnia 1998 r. [...]; oznacza to, że - wbrew żądaniu wnioskodawczyni - nie jest już dopuszczalna kontrola uprzednio zaskarżonych decyzji, które były przedmiotem kontroli sądowej zakończonej wydaniem prawomocnych wyroków (art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.); po trzecie - natomiast, rozpoznając zarzuty wnioskodawczyni kwestionujące zasadność dotyczącej jej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 października 1999 r., Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: (a) stanowisko organu rentowego w tym zakresie jest prawidłowe w kwestii niewliczenia do stażu emerytalnego wnioskodawczyni pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od dnia 15 września 1956 r. do dnia 28 maja 1958 r., bowiem: „wniosek o doliczenie tego okresu skarżąca zgłosiła w dniu 31 sierpnia 1998 r., czyli pod rządami ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) i ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.). Zgodnie z art. 5 tej ostatniej ustawy, istniała możliwość doliczenia do okresów składkowych i nieskładkowych pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od 1 stycznia 1983 r. a po ukończeniu 16 lat życia, ale jedynie wówczas, gdy okresy składkowe i nieskładkowe były krótsze od

okresu wymaganego do przyznania świadczenia, czyli wynoszącego mniej niż 20 lat dla kobiet. Podobny zapis zawiera także art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), obowiązującej od dnia 1 stycznia 1999 r. Tym samym, obliczanie przez wnioskodawczynię wysokości swojej emerytury z uwzględnieniem okresu pracy w gospodarstwie rolnym jest dotknięte błędem powstałym na skutek niewłaściwej interpretacji obowiązujących przepisów”; (b) zgodnie z art. 113 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponowne ustalenie wysokości emerytury, poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, następuje na wniosek ubezpieczonego zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że w tym kwartale kalendarzowym ustało ubezpieczenie. Zaskarżoną decyzją z dnia 15 października 1999 r. organ rentowy zasadnie załatwiając wniosek z dnia 31 sierpnia 1999 r. doliczył nowy okres składkowy tylko od dnia 30 czerwca 1999 r., mimo złożonego zaświadczenia o zatrudnieniu do dnia 31 sierpnia 1999 r.”; (c) nie jest trafny zarzut wnioskodawczynie, że w jej wypadku wskaźnik ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury powinien od początku wynosić 234,15% lub nawet 250%, bowiem „ubezpieczona ma ustaloną podstawę wymiaru świadczenia z dochodów uzyskiwanych w okresie od II kwartału 1989 r. do III kwartału 1990 r. i na skutek składanych kilkakrotnie nowych zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za ten okres świadczenie emerytalne każdorazowo, zgodnie z wnioskiem, było przeliczane. W decyzji z dnia 25 czerwca 1997 r., stanowiącej przedmiot poprzedniego postępowania sądowego, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalono na 227,70%. Na skutek przedłożenia w marcu 1998 r. kolejnego zaświadczenia obejmującego wynagrodzenie za ten sam okres, organ rentowy dopiero decyzją z dnia 26 lipca 1999 r. ponownie obliczył wysokość emerytury ustalając wskaźnik podstawy wymiaru (po tzw. ubruttowaniu) na 232,59%. Przeliczenia dokonano od dnia 1 marca 1998 r., wypłacając wyrównanie wraz z należnymi odsetkami. Nie można dopatrzeć się naruszenia prawa przy wydawaniu tej decyzji w zakresie daty, od której przeliczono emeryturę. Zgodnie z przepisem art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), obowiązującej w dacie zgłaszania wniosku, w razie ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości, świadczenie przyznane lub podwyższone wypłaca się najwcześniej poczynając od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Także ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r., obowiązująca w dacie wydania tej decyzji, w art. 129 zawierała takie samo unormowanie. W tym stanie prawnym nie jest możliwe zatem, aby przeliczenie wysokości emerytury na skutek wniosku z dnia 1 marca 1998 r. mogło nastąpić zgodnie z żądaniem wnioskodawczynie, czyli od początku podjęcia wypłaty emerytury. Natomiast uwzględnienie przedmiotowego wskaźnika w wysokości 250% nie znajduje żadnego uzasadnienia w dokumentach sprawy; (d) wreszcie, zgodnie z dyspozycją art. 217 § 1 i § 2 k.p.c., Sąd nie ma obowiązku uwzględniać wszystkich środków dowodowych, jeżeli okoliczności sporne zostały już wyjaśnione; dlatego, działając w granicach określonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c., Sąd w rozpoznawanej sprawie ocenił opinię biegłego jako wiarygodną, pomimo że wnioskodawczynie się z nią nie zgadza, jakkolwiek „w piśmie procesowym nie stawia konkretnych zarzutów dotyczących opinii biegłego”.

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2004 r. pełnomocnik wnioskodawczynie zarzuciła: po pierwsze - naruszenie art. 180 ust. 1 pkt 2 - 5 oraz ust. 7, a także art. 111 i art. 113 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, które dotyczą przeliczania wysokości emerytury nabytej pod rządami ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w związku z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela przy rozpoznaniu wniosku zgłoszonego „po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17.12.1998 r. w odniesieniu do ubezpieczonego, który zachował nabyte prawo do świadczenia dotychczasowego wraz ze wzrostem podstawy wymiaru z racji pracy w szczególnych warunkach (art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998 r.)”; po drugie - naruszenie art. 114 w związku z art. 180 ust. 1 pkt 2 - 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z przedstawionymi w sprawie nowymi dowodami, a w konsekwencji także błędne rozstrzygnięcie w kwestii przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w związku przedłożonym nowym dowodem dotyczącym zarobków z okresu od lipca 1989 r. do czerwca 1990 r. oraz błędne ustalenie wskaźnika podstawy wymiaru emerytury; po trzecie - „naruszenie przepisów dot. waloryzacji emerytury (art. 88) przez zastosowanie niewłaściwej kwoty bazowej niezgodnej z art. 177 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, co miało wpływ na przeliczanie wysokości emerytury w decyzji z dnia 15.10.1999 r.”; po czwarte - naruszenie art. 476 § 2 k.p.c. „polegające na pominięciu, iż jako sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych - zakres orzekania dotyczy konkretnej decyzji emerytalnej w tym wypadku z dnia 15.X.1999 r. i wobec tego nie występuje zarzut naruszenia prawomocności orzeczeń

do sprawy wszczętej nowym wnioskiem”, art. 328 § 2 k.p.c. „przez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku, bez wskazania przepisów prawa jako podstawy orzeczenia” oraz art. 386 § 4 w związku z art. 217 § 2 k.p.c. „poprzez uchybienia postępowania dowodowego w postępowaniu apelacyjnym, które Sąd odwoławczy winien z urzędu rozważyć, tj. zasadność powołania przez Sąd I instancji biegłego na okoliczność ustalenia prawa, co wskazuje na wkroczenie środkiem dowodowym w kompetencje Sądu orzekającego, jakim jest możliwość uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu celem wyliczenia świadczenia, przy kwestionowaniu przez powódkę opinii biegłego o specjalności ds. księgowości i rachunkowości, co nie wskazuje na rodzaj wiadomości specjalnych przydatny w kwestii zaskarżonej, przy czym Sąd Apelacyjny nie skorzystał z możliwości uzupełnienia materiału dowodowego przez co doszło do pominięcia wniosków procesowych z przyczyn formalnych, bez wyjaśnienia sprawy dla ustalenia prawa do emerytury (którego składnikiem /prawa do emerytury/ jest jej prawidłowa wysokość).”

Równocześnie, pełnomocnik skarżącej wskazała, iż okolicznością uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania jest „istnienie zagadnienia prawnego związanego z niejasnością przepisów dotyczących przeliczania podstawy wymiaru emerytury nabytej w ‘starym systemie’ i podlegającej obecnej ustawie przy zastosowaniu kwoty bazowej ‘ostatnio’ przyjętej do obliczenia świadczenia (art. 111 ust. 2), czy też aktualnej na dzień złożenia wniosku, czy też że ‘nowo ustalona podstawa podlega wszystkim kolejnym waloryzacjom od dnia zgłoszenia wniosku (art. 111 ust. 3), jak i potrzebę wykładni przepisów związanych z przeliczaniem podstawy wymiaru emerytury dla osób objętych w chwili nabycia uprawnień emerytalnych z tytułu szczególnych warunków (nauczyciel) do jej zwiększenia lub wzrostu, jako że pominięcie tych składników wpływa na nieprawidłowe przeliczenie prawa do emerytury i niedopłatę na szkodę osoby uprawnionej.” W konsekwencji, w kasacji sformułowany został wniosek o „uchylenie zaskarżonego wyroku, jak i poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia kasacją oraz jej podstaw (art. 393¹¹ § 1 k.p.c. - obecnie art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Rozpoznając zarzuty podniesione przez pełnomocnik wnioskodawczyni w kasacji od wyroku Sądu Apela-

cyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2004 r., wniesionej za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Warszawie w dniu 6 maja 2004 r., której uzasadnienie uzupełniła ona następnie w piśmie procesowym wniesionym do Sądu Najwyższego w dniu 8 września 2004 r., Sąd Najwyższy stwierdził, że:

Po pierwsze, zarzut naruszenia art. 180 ust. 1 pkt 2 - 5 oraz ust. 7, a także art. 111 i art. 113 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dotyczący przeliczania oraz waloryzacji wysokości emerytury nabytej pod rządami ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w związku z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela przy rozpoznaniu wniosku zgłoszonego „po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17.12.1998 r. w odniesieniu do ubezpieczonego, który zachował nabyte prawo do świadczenia dotychczasowego wraz ze wzrostem podstawy wymiaru z racji pracy w szczególnych warunkach (art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998 r.)” jest niedopuszczalny w zakresie, w jakim odnosi się on do wydanej przez organ rentowy w wyniku wniosku wnioskodawczyni decyzji emerytalnej z dnia 25 czerwca 1997 r. oraz wszystkich poprzedzających tę decyzję uprzednio wydawanych przez organ rentowy decyzji przeliczeniowych lub waloryzacyjnych dotyczących jej emerytury, ponieważ decyzje były już - na co trafnie wskazał także Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku - przedmiotem kontroli sądowej, zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 6 sierpnia 1998 r. [...] i w tym zakresie sprawa ta została już prawomocnie rozstrzygnięta (*res iudicata* - art. 199 § 1 pkt 2 w związku z art. 366 i art. 365 § 1 oraz art. 391 i art. 398²¹ k.p.c.), a wznowienie postępowania byłoby możliwe jedynie na podstawie art. 401 - 403 k.p.c.

Po drugie, w zakresie, w jakim zarzut naruszenia art. 180 ust. 1 pkt 2 - 5 oraz ust. 7, a także art. 111 i art. 113 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dotyczący przeliczania oraz waloryzacji wysokości emerytury nabytej pod rządami ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin w związku z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela przy rozpoznaniu wniosku zgłoszonego „po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 17.12.1998 r. w odniesieniu do ubezpieczonego, który zachował nabyte prawo do świadczenia dotychczasowego wraz ze wzrostem podstawy wymiaru z racji pracy w szczególnych warunkach (art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998 r.)” dotyczy decyzji organu rentowego z dnia 15 października 1999 r., okazał się on nieuzasadniony, albowiem w rozpoznawanej sprawie organ rentowy dokonał ponownego ustalenia emerytury

wnioskodawcy w sposób zgodny z dyspozycją art. 113 ustawy o emeryturach i rentach FUS, wedle którego ponowne ustalenie wysokości emerytury, poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że w kwartale kalendarzowym ustało ubezpieczenie. W konsekwencji, Sąd Apelacyjny trafnie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na to, że w tej sytuacji „zaskarżoną decyzją z dnia 15 października 1999 r. organ rentowy zasadnie załatwiając wniosek z dnia 31 sierpnia 1999 r. doliczył nowy okres składkowy tylko do dnia 30 czerwca 1999 r., mimo złożonego zaświadczenia o zatrudnieniu do dnia 31 sierpnia 1999 r.”

Po trzecie, w związku z podniesionym w uzasadnieniu kasacji zarzutem, jakoby organ rentowy w sposób „niezrozumiały” w dwóch różnych decyzjach - zarówno w decyzji z dnia 15 października 1999 r., wydanej w wyniku rozpoznania wniosku z dnia 31 sierpnia 1999 r., jak i we wcześniejszej decyzji z dnia 26 lipca 1999 r., wydanej w wyniku rozpoznania wniosku z dnia 13 marca 1998 r. - przyjął tę samą kwotę bazową dla obliczenia tzw. części stałej emerytury wnioskodawcy i to pomimo że decyzje te wydane zostały na podstawie odmiennych podstaw prawnych (decyzja z dnia 15 października 1999 r. na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a decyzja z dnia 26 lipca 1999 r. na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, Dz.U. Nr 3, poz. 19 ze zm.) oraz wobec podniesionych w kasacji zarzutów (a) naruszenia art. 114 w związku z art. 180 ust. 1 pkt 2 - 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z przedstawionymi w sprawie nowymi dowodami i (b) naruszenia przepisów dotyczących waloryzacji emerytury przez zastosowanie rzekomo „niewłaściwej kwoty bazowej niezgodnej z art. 177 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, co miało wpływ na przeliczanie wysokości emerytury w decyzji z dnia 15.10.1999 r.”, należy wskazać na to, że wprawdzie pod rządami uprzednio obowiązujących przepisów ustawowych, a w szczególności ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 104, poz. 450 ze zm.), która utraciła moc prawną z dniem 1 stycznia 1999 r., a także na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 196 tej ustawy) stosowane były inne wskaźniki waloryzacji, niezwiązane z tzw. kwotą bazową (wprowadzoną art. 7 ust. 9 ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur

i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw), to jednak przed ostatnią waloryzacją przy zastosowaniu tzw. kwoty bazowej kwota ta wynosiła „666,96 zł” i właśnie te zasady waloryzacji określone w nieobowiązujących już przepisach prawnych - zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - mają zastosowanie także przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów ustaw, które utraciły moc prawną na podstawie art. 195 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W tej sytuacji, podniesione zarzuty okazały się bezzasadne, ponieważ w rozpoznawanej sprawie organy rentowe prawidłowo zastosowały powyższe przepisy.

Po czwarte, wobec zgłoszonej w uzasadnieniu kasacji wątpliwości w kwestii, „czy podstawa wymiaru przeliczana jest na dzień złożenia wniosku o przeliczenie, czy też na dzień nabycia prawa”, stwierdzić należy, że zgodnie z art. 112 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli emeryt (w niniejszej sprawie - wnioskodawczyni) zgłosi wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych „kwotę przysługującego świadczenia zwiększa się doliczając do kwoty otrzymywanej przezeń dotychczas emerytury stosowny procent podstawy wymiaru ustalonej w wyniku waloryzacji, odpowiednio za każdy rok okresów składkowych lub nieskładkowych” i tak też prawidłowo zastosował powyższe przepisy organ rentowy w rozpoznawanej sprawie. Jednakże, wobec zakwestionowania przez wnioskodawczynię prawidłowości dokonanych w tym zakresie wyliczeń, Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie dopuścił na tę okoliczność dowód z opinii biegłego do spraw księgowości i rachunkowości, przy czym w odezwie do biegłego [...] Sąd Okręgowy zlecił sporządzenie opinii w przedmiocie „wyliczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni” przy zastosowaniu wskazanych wyżej przepisów oraz zastrzegając, że w swoich obliczeniach biegły ten powinien pominąć obliczenia organów rentowych dokonane w decyzjach, które były już uprzednio przedmiotem kontroli sądowej zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 sierpnia 1998 r. W konkluzji opinii sporządzonej przez biegłego stwierdził on jednoznacznie, że „wyliczenia wysokości emerytur związanych z dokumentowanym stażem pracy na podstawie wniosków składanych przez powódkę i waloryzacje wysokości świadczeń emerytalnych były przeprowadzone prawidłowo, zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami.” Na tej podstawie

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku trafnie stwierdził, że opinia ta jest wiarygodna i nie może jej podważyć sam fakt odmiennej oceny tej opinii przez wnioskodawczynię. Tym samym całkowicie bezzasadny okazał się podniesiony w kasacji zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 386 § 4 w związku z art. 217 § 2 k.p.c. i to tym bardziej, jeśli zważyć, że w tym kontekście w uzasadnieniu kasacji pełnomocnik wnioskodawczynie podnosi, iż „specjalność biegłego wskazuje raczej na przydatność co do wykrycia pomyłek rachunkowych czy błędów rozliczeniowych, aniżeli wybór metody przeliczania czy zastosowania kwot bazowych, czy innych elementów świadczenia”, sugerując w sposób bezpodstawny niekompetencja biegłego.

Po piąte, nietrafny okazał się także podniesiony w kasacji zarzut nieprawidłowego zastosowania przez Sąd Apelacyjny art. 114 w związku z art. 180 ust. 1 pkt 2 - 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wobec nieuwzględnienia w wymiarze świadczenia wnioskodawczynie okresów pracy w gospodarstwie rolnym przed 1977 r. (po ukończeniu przez nią 16 roku życia). Trafnie bowiem wywiódł Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że zgodnie z art. 5 obowiązującej uprzednio ustawy z dnia 17 października 1991 r. o rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (podobnie zresztą jak i na podstawie art. 10 ust. 1 obowiązującej aktualnie ustawy o emeryturach i rentach z FUS) możliwość doliczenia do okresów składkowych i nieskładkowych pracy w gospodarstwie rolnym w okresie do dnia 1 stycznia 1983 r., a po ukończeniu 16 roku życia, istniała jedynie wówczas, gdy okresy składkowe i nieskładkowe były krótsze od okresu wymaganego do przyznania świadczenia - tymczasem jest poza sporem, że w przypadku wnioskodawczynie sytuacja taka nie miała miejsca i dlatego obliczenie przez wnioskodawczynię wysokości swej emerytury z uwzględnieniem okresu pracy w gospodarstwie rolnym było dotknięte błędem wynikającej z niewłaściwej interpretacji obowiązujących przepisów prawa.

Po szóste, w konsekwencji należy stwierdzić, że także podniesiony w kasacji zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. „przez nie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku, bez wskazania przepisów prawa jako podstawy orzeczenia” okazał się oczywiście bezzasadny.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====